

KPSS 2020

ÖNCE BİZ SORDUK

75 SORUDA

64

SORU

• **ÖABT** •

TÜRKÇE

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

SORU BANKASI

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

**ÖABT TÜRKÇE
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI**

ISBN 978-605-241-906-9

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları
Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir.
Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri,
kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt
ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.
Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.
Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında
yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları
satın almamasını diliyoruz.

8. Baskı: Kasım 2019, Ankara

Proje-Yayın: Ümit Dilaver
Dizgi-Grafik Tasarım: Gamze Şahin Oral
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Koza Yayın Dağıtım A.Ş.
Cevat Dünder Cad. No. 139
Ostim/ANKARA
Tel: 0312 385 91 91

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 45553

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Değerli Okuyucularımız,

Bu kitap, Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Türkçe Öğretmenliği Alan Bilgisi Testi (ÖABT-Türkçe) kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve soruları kolaylıkla çözebilmeniz amacıyla farklı soru çeşitleri ile kendinizi geliştirmeniz sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuzluk etmek için hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlık aşamasında, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek ÖABT'de gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak şekilde ve ÖABT'de çıkan ve çıkacak sorularla paralel sorular içerecek nitelikte olması hedeflenmiştir.

Yedi ana bölümden oluşan kitabımızda, her biri ayrı konu başlıklarından oluşan toplamda 2025 soru içeren testler bulunmaktadır. Detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan çözümlü anlatımları ve açıklamaları ile bu özgün sorular, ÖABT'de çıkacak sorularla konu ve tarz itibarıyla birebir örtüşmektedir. Ayrıca kitabımızda, testlerin karışık değil de konu başlıklarıyla ayrı ayrı verilmiş olması, hangi konuda eksikliğinizi olduğunu görmenizi ve konu anlatımlı kitabımıza başvurarak bu eksiklerinizi tamamlamanızı sağlayacak ve size yol gösterecektir.

Kitaba ilişkin sorularınızı pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerinde katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi

ALAN EĞİTİMİ

Dinleme Becerisi	1
Konuşma Becerisi	19
Okuma Becerisi	43
Okuma Eğitimi	69
Yazma Becerisi	73
Alan Eğitimi	97

TÜRKİYE TÜRKÇESİ DİL BİLGİSİ

Ses Bilgisi (Fonetik)	113
Yapı Bilgisi (Morfoloji)	125
İsimler (Adlar)	130
Zamirler (Adıllar)	136
Sıfatlar (Ön Adlar)	142
Zarflar (Belirteçler)	147
Edatlar ve Bağlaçlar	152
Karma Test	157
Fiiller (Eylemler)	163
Cümlenin Ögeleri	173
Cümle Bilgisi	178
Kelime Grupları	183
Karma Test	187

DİLBİLİM

Dilbilim	212
----------------	-----

TÜRK HALK EDEBİYATI

Halkbilimi	231
Anonim Halk Edebiyatı	237
Âşık Edebiyatı	248
Tekke-Tasavvuf Edebiyatı	260
Karma Test	272

ESKİ TÜRK EDEBİYATI

Aruz Vezni	296
Nazım Şekil ve Türleri	303
Edebî Sanatlar	309
Divan Şiirlerinin Yorumlanması	319
Divan Edebiyatı Şairleri	324
Divan Nesri	334
Karma Test	341

YENİ TÜRK EDEBİYATI

Metin Türleri	371
Edebiyat Akımları	376
Batı Edebiyatı Sanatçıları	382
Tanzimat Edebiyatı	390
Servetifünun ve Fecriâti Dönemi	402
Millî Edebiyat Dönemi	412
Karma Test	424
Beş Hececiler ve Memleketçi Şiir	440
Saf Şiir ve Yedi Meşaleciler	448
Garipçiler/ Birinci Yeni	453
Bağımsız Şairler	456
Maviciler ve Hisarcılar	461
İkinci Yeni	465
Toplumcu Gerçekçi Şiir	469
Yeni İslamcı Şiir/ Mistik Duyarlığı Öne Çıkaran Şiir	475
1980 Sonrası Şiir	480
Cumhuriyet Şiiri Karma Test	484
Millî Edebiyat Zevk Anlayışına Bağlı Roman-Hikâye	489
Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Roman-Hikâye	493
Bağımsız Roman - Hikâye Yazarları	498
Toplumcu Gerçekçi Roman-Hikâye	502
Post-Modern Roman Hikâye	507
Cumhuriyet Romanı Karma	513
Cumhuriyet Dönemi - Tiyatro	522
Cumhuriyet Dönemi - Öğretici Metinler	528
Karma Test	532

ÇOCUK EDEBİYATI

Çocuk Edebiyatı	558
Karma Test	581

Cevap Anahtarı	589
-----------------------------	-----

TEST I

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan dinleme yöntemlerinden biri değildir?

- A) Katılımlı dinleme
- B) Katılımsız dinleme
- C) Seçici dinleme
- D) Not alarak dinleme
- E) Estetik dinleme

2. 2019 yılında hazırlanan Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda dinleme eğitime yönelik kazanımlar hangi öğrenme alanı içinde yer almaktadır?

- A) Okuma
- B) Medya Okuryazarlığı
- C) Konuşma
- D) Dinleme/İzleme
- E) Sözlü İletişim

3. Türkçe öğretmeni dinleme/izleme etkinlikleri kapsamında öğrencilerine bir çizgi film izletmiş ve öğrencilerinden bu çizgi filmdeki örtülü anlamları tespit etmelerini ve bunları açıklamalarını istemiştir.

Bu etkinlik sürecinde Türkçe öğretmenin aşağıdaki kazanımlardan hangisini edindirmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
- B) Dinlediklerini/izlediklerini özetler.
- C) Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.
- D) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.
- E) Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

4. Aşağıdakilerden hangisi dinlenecek/izlenecek materyallerde bulunması gereken özelliklerden biri değildir?

- A) Süreye uygun olmak
- B) Millî, kültürel ve ahlaki değerlere uygun olmak
- C) Toplumdaki farklı sosyal anlayışları yansıtır nitelikte olmak
- D) Öğrencilerin seviyesine uygun olmak
- E) Öğrencilerin dil zevkini geliştirecek nitelikte olmak

5. "Dinlediklerinde/izlediklerinde tutarlılığı sorgular." kazanımı dinleme sürecinin aşağıdaki aşamalarından hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) İşitme
- B) Hatırlama
- C) Kavrama
- D) Değerlendirme
- E) Sentez

6. Dinleme süreciyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Dinleme eylemi işitme ile başlar.
- B) Dinlemede, dinleyici açısından seçicilik söz konusudur.
- C) Dinleme sürecinin son basamağı ilişki kurmadır.
- D) Kavrama, dinleyicinin aldığı mesajı çözümlenme sürecidir.
- E) Konuşmaya tepki göstermek dinleme sürecinin bir parçasıdır.

7. Aşağıdakilerden hangisi bir konferanstaki etkili dinleyicinin davranışlarından değildir?

- A) Ön bilgilerini kullanmak
- B) Anlaşılmayan hususları anında sormak
- C) Beden dili ile geri bildirimde bulunmak
- D) Not alarak dinlemek
- E) Ana noktaları yakalamaya çalışmak

8. Aşağıdakilerden hangisi dinleme öncesinde yapılabilecek uygulamalardan biri değildir?

- A) Sınıfta sessizliği sağlama
- B) Motivasyonu sağlama
- C) Öğrencilere gereken açıklamaları yapma
- D) Önemli noktaları not alma
- E) Dinleme için sağlıklı bir işitme ortamı sağlama

9. Aşağıdakilerden hangisi "Dinledikleri/ izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar." kazanımını gerçekleştirmeye yönelik bir çalışma değildir?

- A) Yönergeleri takip etme
- B) Karşılaştırma
- C) Neden-sonuç ilişkisi kurma
- D) Benzetmeleri çözümlenme
- E) Örneklendirme

10. Aşağıda dinleme becerisi ile ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1924 İlk Mekteplerin Müfredat Programları'nda dinleme becerisine yer verilmemiştir.
- B) 1968 İlkokul Programı'nda dinleme dil etkinlikleri arasında sayılmaktadır.
- C) 1981 Temel Eğitim Okulları Türkçe Eğitim Programı'nda dinleme becerisinin kazandırılması genel amaç seviyesinde kalmaktadır.
- D) 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda dinleme kazanımları bağımsız bir beceri olarak ele alınmıştır.
- E) 2006 ve 2018 öğretim programlarından dinleme, ayrı bir öğrenme alanı olarak ele alınmıştır.

11. Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre dinleme becerisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dinleme metinlerinde metnin özünü ve anlam bütünlüğünü bozmamak kaydıyla kısaltma ya da düzeltme yapılabilir.
- B) Aynı temada birden fazla dinleme/izleme metni ne yer verilecekse bunların türleri farklı olmalıdır.
- C) Dinleme metinleri estetik duyarlılık kazandıracak nitelikte olmalıdır.
- D) Dinleme metinleri millî, kültürel, ahlaki değerlere uygun olmalıdır.
- E) Her temada en az iki dinleme/izleme metni yer almalıdır.

12. Aşağıdakilerden hangisi dinlemede kavramayı desteklemez?

- A) Dinlenen konunun bir kısmına odaklanma
- B) Dinleme amacını belirleme
- C) Önceki bilgileri harekete geçirme
- D) Dinleme süreciyle ilgili değerlendirme yapma
- E) Uygun dinleme tekniklerini kullanma

13. İletişim süreci içerisinde en fazla kullanılan dil becerisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dinleme
- B) Konuşma
- C) Okuma
- D) Yazma
- E) Beden dili

14. Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Her temada en az bir dinleme/izleme metni bulunmalıdır.
- B) Dinleme/izleme metinleri ders kitabında ve öğretmen kılavuz kitabında yer almalıdır.
- C) Dinleme/izleme metni okuma metinlerinde ele alınan alt temalardan biriyle bağlantılı olabilir.
- D) Dinleme/izleme metinleri amaç ve kazanımlara uygun olmalıdır.
- E) Dinleme metinlerinde metnin özünü ve anlam bütünlüğünü bozmamak kaydıyla kısaltma ya da düzeltme yapılabilir.

15. "Önceden hazırlanmış sorular dağıtılarak öğrencilerden bunların cevaplarını bulmaya yönelik olarak dinlemeleri/ izlemeleri istenir."

Yukarıda verilen uygulama hangi dinleme/izleme yöntem ve tekniğine aittir?

- A) Eleştirel dinleme
- B) Katılımlı dinleme
- C) Yaratıcı dinleme
- D) Seçici dinleme
- E) Katılımsız dinleme

16. "Sunulan bilginin konuşmacının kişisel duygu ve düşüncelerini mi yansıttığı, yoksa bilimsel verilere ve gözlemlere mi dayandığı analiz edilir."

Yukarıda verilen uygulama hangi dinleme/izleme yöntem ve tekniğine aittir?

- A) Eleştirel dinleme
- B) Katılımlı dinleme
- C) Yaratıcı dinleme
- D) Seçici dinleme
- E) Katılımsız

17. Dinleme becerisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Dinleme ilk kazanılan dil becerisidir.
- B) Dinleme süreci değerlendirme ile başlar.
- C) Dinleme isteğe bağlı bir süreç değildir.
- D) Dinleme becerisine ilk defa 2006 Türkçe Öğretim Programı'nda yer verilmiştir.
- E) 2006 Türkçe Öğretim Programı'nda dinleme; anlama becerileri altında yer alır.

18. "Öğrencilere 'sandak, gemi, feribot, sal' gibi aynı kavram alanına giren kelimeler verilir. Onlardan bu kelimelerin ortak ve birbirinden farklı yönlerini belirleyerek kelimeleri tanımlamaları istenir."

Bu etkinlik aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.
- B) Aynı kavram alanına giren kelimeleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.
- C) Şiir, türkü, şarkı türlerinde metinler ezberler.
- D) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen kelime, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
- E) Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle yeni öğrendiği kelimelerden sözlük oluşturur.

19. "Dinlenen/izlenen metinde belirlenen bir sorun, çizilen bir balık kılıcı şeklinin başına yazılır. Her bir alt sorun balığın bir kılıcıymış gibi yerleştirilir. Böylece ana sorunun ortaya çıkmasına sebep olan alt sorunlar belirlenerek çözüm önerilerinde bulunulur."

Bu etkinlik aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar.
- B) Dinlediklerinde/izlediklerinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretir.
- C) İpuçlarından hareketle dinlediklerine/izlediklerine yönelik tahminlerde bulunur.
- D) Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.
- E) Dinlediklerinin/izlediklerinin başlığı/adı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.

20. Sağlıklı dinlemenin basamakları, aşağıdakilerden hangisinde doğru bir sırayla verilmiştir?

- A) İşitme, kaydetme, duyma
- B) Mesajın gönderilmesi, işitilmesi, anlamlandırılması
- C) Mesajın kodlanması, dönüt verilmesi, saklanması
- D) Konuşmanın gerçekleşmesi, anlamının oluşması, kodlama
- E) Mesajın kodlanması, ön bilgilerle birleşme, dönüt.

ÇÖZÜMLER

1. 2006 Türkçe Dersi (6-8. Sınıflar) Öğretim Programı'nda yer alan dinleme yöntemleri şunlardır: katılımlı, katılımsız, seçici, not alarak, yaratıcı, eleştirel, empatik dinleme. Programda dinleme yöntemleri arasında estetik dinleme sayılmamıştır.

Cevap E

2. 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programında öğrenme alanları (1) Dinleme/İzleme, (2) Konuşma, (3) Okuma, (4) Yazma olmak üzere dört ana başlık altında düzenlenmiştir. E seçeneğinde verilen *Sözlü İletişim* başlığı 2015 yılında yayımlanan programa aittir.

Cevap D

3. Öncülde verilen açıklamada öğretmenin dinleme/izleme metninin içeriğine yönelik bir etkinlik gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır. Dinleme/izleme metninde yer alan örtülü anlamların tespit edilmesi, metnin içeriğini değerlendirmeye almakla mümkün olduğundan bu etkinlikle öğretmenin "Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir." kazanımını edindirmeye çalıştığı ifade edilebilir.

Cevap E

4. Dinleme/izleme metinlerinde ideolojik unsurlar yer almalıdır. Dinlenecek/izlenecek materyallerin içeriğinin de bulunması gereken özellikler şu şekildedir:

- Türk Millî Eğitimi'nin genel amaçlarına ve temel ilkelere uygun olmalıdır.
- Millî, kültürel ve ahlaki değerlere, milletimizin bölünmez bütünlüğüne aykırı unsurlar yer almamalıdır.
- Siyasi kutuplaşmalara ve ayrımcılığa yol açacak bölücü, yıkıcı ve ideolojik ifadeler yer almamalıdır.
- Öğrencilerin sosyal, zihinsel, psikolojik gelişimini olumsuz yönde etkileyebilecek cinsellik, karamsarlık, şiddet vb. öğeler yer almamalıdır.
- İnsan hak ve özgürlüklerine, insani değerlere aykırı öğeler yer almamalıdır.
- Dersin amaçları ile kazanımlarını gerçekleştirecek nitelikte olmalıdır.
- Öğrencilerin ilgi alanlarına ve seviyesine uygun olmalıdır.
- İşlenecek süreye uygun uzunlukta olmalıdır.

- Türkçenin anlatım zenginliklerini ve güzelliklerini yansıtmalıdır.
- Dinleme metinlerinde, metnin özünü ve anlam bütünlüğünü bozmamak kaydıyla kısaltma ya da düzenlemeye gidilebilir. Düzenleme sırasında metne cümle ya da paragraf düzeyinde eklemeye yapılamaz.
- Aynı temada birden fazla dinleme/izleme materyali ne yer verilecekse bunların türleri farklı olmalıdır.
- Öğrencilerin dil zevkini ve bilincini geliştirecek, ha yal dünyalarını zenginleştirecek nitelikte olmalıdır.
- Öğrencinin kişisel gelişimine katkıda bulunacak ve onlara estetik bir duyarlılık kazandıracak nitelikte olmalıdır.

Cevap C

5. Dinleme sürecinde değerlendirme aşamasında konuşmacının söylediklerini yorumlama, ön bilgilerle ve başka kaynaklarla karşılaştırma söz konusudur. Bu aşamada konuşmadaki iletiye özü, önemi, niteliği ve niceliği üzerinden değer biçilmekte ve iletiyi oluşturan gerçekler ile konuşmacının yorumu birbirinden ayrılmaktadır.

Cevap D

6. Dinleme/izleme süreci ilgi, işitme, kavrama, dinleme, değerlendirme, tepki aşamalarından oluşur. Dinleme sürecinin son aşaması tepki/karşılıktır.

Cevap C

7. İyi bir dinleyici dinlediği konuşmada anlaşılmayan hususları konuşmanın sonunda sormalıdır.

Cevap B

8. Önemli kısımları not almak dinleme sırasında yapılacak bir çalışmadır. Sınıfta sessizliği ve motivasyonu sağlama, öğrencilere gereken açıklamaları yapma, dinleme için sağlıklı bir işitme ortamı sağlama dinleme öncesi yapılabilecek çalışmalardır.

Cevap D

9. Çıkarım yapma metinde verilenlerden hareketle arka plandaki anlam ve ilişkileri belirlemek için yapılan bir eylemdir. Yönergeleri takip etme çıkarımda bulunmadan dinleyicinin söylenenleri birebir uyguladığı bir çalışmadır.

Cevap A

10. 2015 yılında yayımlanan Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda dinleme becerisi ile ilgili kazanımlar "Sözlü İletişim" başlığı altında konuşma becerisi ile ilgili kazanımlarla birlikte sunulmuştur.

Cevap D

11. Türkçe Öğretim Programı'nda dinleme/izleme metnlerinin nitelikleri belirlenmiştir. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler bu nitelikler arasındadır. Bu nitelikler arasında bir temada en az iki dinleme/izleme metnin yer alması gerektiğine dair bir açıklama yoktur.

Cevap E

12. Dinlenen konunun bir kısmına odaklanma, dinleme sırasında konuyu bir bütün olarak kavramayı zorlaştıracığından kavramayı engeller.

Cevap A

13. İnsanlar günlerinin büyük bir bölümünü başkalarını dinleyerek geçirirler. Bu bakımdan iletişim süreci içerisinde en fazla kullanılan dil becerisi dinlemedir.

Cevap A

14. Dinleme/izleme metinleri sadece öğretmen kılavuz kitabında yer almalıdır. Her temada en az bir dinleme/izleme metni bulunmalıdır. Dinleme/izleme metni okuma metinlerinde ele alınan alt temalardan biriyle bağlantılı olabilir. Dinleme/izleme metinleri amaç ve kazanımlara uygun olmalıdır. Dinleme metinlerinde metnin özünü ve anlam bütünlüğünü bozmamak kaydıyla kısaltma ya da düzeltme yapılabilir.

Cevap B

15. Seçici dinleme, dinlenenlerin/izlenenlerin içinden ilgi ve ihtiyaca yönelik olanların seçilerek dinlenmesi/izlenmesidir. Seçici dinleme/izleme aşağıdaki şekillerde uygulanabilir:

1. Önceden hazırlanmış sorular dağıtılarak öğrencilerden bunların cevaplarını bulmaya yönelik olarak dinlemeleri/izlemeleri istenir.
2. Dinleme/izleme amacına veya ilgi alanına yönelik olarak dinlenenlerden/izlenenlerden bir veya birkaç bölüm/ konu seçilerek yalnızca bu kısımlar dikkatle dinlenir/izlenir.

Örneğin; hazırlanan bir karşılıklı konuşmada (öğretmen-öğrenci, doktor-hasta, satıcı-müşteri vb.) tarafların bir birlerinin konuşmalarından seçme yapmaları ve bunları sınıfta değerlendirmeleri istenir.

Cevap D

16. Eleştirel dinlemede amaç öğrencilere dinledikleri/izledikleri hakkında soru sorma alışkanlığı kazandırarak konu hakkında düşünmelerini; konuyu olumlu ve olumsuz yanlarıyla, tarafsız bir bakış açısıyla değerlendirmelerini sağlayarak kendi doğrularını buldurmaktır. Sunulan bilginin konuşmacının kişisel duygu ve düşüncelerini mi yansıttığı, yoksa bilimsel verilere ve gözlemlere mi dayandığı hızlı bir şekilde analiz edilmelidir. Bunun için öğrencilerin konuya yönelik olarak aşağıdaki soruları sorma becerisini kazanmış olmaları gerekmektedir.

1. Konuşmacının amacı nedir?
2. Konuşmacı konuyla ilgili yeterli bilgi ve birikime sahip mi?
3. Verilen bilgiler güncel ve geçerli midir?
4. Konu tarafsız bir bakış açısıyla mı ele alınıyor? Eleştiriler doğru mu?
5. Alternatif çözüm önerileri sunuluyor mu?
6. Çözüm önerileri bilimsel mi?

Cevap A

17. Dinleme ilgi ile başlayan, isteğe bağlı bir süreçtir. Dinleme becerisine ilk defa 1968 İlkokul Müfredat Programı'nda yer verilmiştir. 2006 Türkçe Öğretim Programı'nda dinleme becerisi ayrı bir öğrenme alanı olarak ele alınmıştır. Dinleme ilk kazanılan dil becerisidir.

Cevap A

18. Verilen etkinlik aynı kavram alanına giren kelimeleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanma kazanımına yönelik uygulamalar içermektedir.

Cevap B

19. Verilen etkinlik dinlediklerinde/izlediklerinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretme kazanımına yönelik uygulamalar içermektedir.

Cevap B

20. İşitme ve duyma aynıdır, kaydetme ise sıra olarak yanlıştır. Anlamanın gerçekleşmesinde dönüt şart değildir. Bu sebeple C ve E şıkları yanlıştır. Kodlama, anlamadan öncedir. Dinlemede mesaj gönderilir, işitilir ve anlamlandırılır.

Cevap B

TEST 2

1. Dinlenenin anlamlandırılmasını sağlayan pek çok faktör vardır. Bunlardan biri de beden dili ve özellikle göz iletişimidir.

Aşağıdakilerden hangisi, dinlediğini anlamada göz iletişiminin sağladığı yararlarından değildir?

- A) Dönüt sağlama
B) Beden dilini yorumlama
C) Sözsüz ipuçlarını fark etme
D) İletişimi sürdürme
E) Kodlamayı sağlama

2. Dinlenilenden anlam çıkarma, zihinsel bir süreçle gerçekleşir.

Dinlediğini zihinde anlamlandırmada en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dikkat
B) Dinleme süresi
C) Konuşmacı
D) Ortam
E) Dinleme amacı

3. Dinlediğini anlamada aşağıdakilerden hangisi ortamdaki kaynaklanan etkenlerden biri değildir?

- A) Fiziksel durum
B) Algı
C) Oturma düzeni
D) Sıcaklık
E) Konuşmacının konumu

4. Dinleme becerisini geliştirmede kullanılan yöntemlerden biri olup ilgi çekme, dinleme, canlandırma, geliştirme ve kodlama basamaklarını içeren yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bloom taksonomisi
B) ELVES
C) Birleştirilmiş öğretim süreci
D) Sürece dayalı dinleme
E) Tam öğrenme

5. Aşağıdakilerden hangisi dinlediğini anlamada dinleyiciden kaynaklanan etkenlerden biri değildir?

- A) Motivasyon
B) İlgi ve ihtiyaç
C) Dikkat
D) Algıda seçicilik
E) Gürültü

6. Dinleme süresi, anlamayı etkileyen ve dikkatli dinlemeyi sağlayan temel unsurdur.

Hangi Türkçe programında dinleme süreleri sınıflar düzeyinde dakikalar belirtilerek verilmiştir?

- A) 1981 B) 1968 C) 2005
D) 1924 E) 1949

7. Ana dili edinim sürecinde dinleme ve konuşma iki temel bileşendir. Konuşmayı edinmenin temelinde dinleme vardır.

Aşağıdaki konuşma unsurlarından hangisi dinlemeyle kazanılmaz?

- A) Dilin gramerini edinme
B) Vurgu
C) Tonlama
D) Durak
E) Beden dili

8. Aşağıdakilerden hangisi, 2018 Türkçe Öğretim Programı'nda belirtilen dinleme stratejilerinden değildir?

- A) Seçici dinleme
B) Betimleyici dinleme
C) Grup hâlinde dinleme
D) Yaratıcı dinleme
E) Not alarak dinleme

9. Dinlemeyle ilgili verilen aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?

- A) Dil becerilerinin temelini dinleme oluşturur.
- B) İşitmeyenler konuşamazlar.
- C) Dinleme anne karnında başlar.
- D) Dinleme en çok kullanılan dil becerisidir.
- E) Dinleme olmadan okuma öğrenilemez.

10. Dinleme stratejileriyle ilgili verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Kişiyi özgü farklı stratejiler kullanılır.
- B) Dinleme öncesi, sırası ve sonrasında farklı stratejiler vardır.
- C) Stratejiler, daha iyi anlamayı sağlar.
- D) Anlama becerilerindeki stratejiler aynı olmalıdır.
- E) Not alma ve tahminde bulunma anlama stratejileridir.

11. Dinlenenlerin doğru olup olmadığını kontrol etmeyi, farklı açılardan değerlendirme yapmayı ifade eden, bütün dinleme unsurlarını kapsayan dinleme türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Estetik dinleme
- B) Etkin dinleme
- C) Ayrıştırıcı dinleme
- D) İletişimsel dinleme
- E) Eleştirel dinleme

12. İletişimsel dinlemede dikkatin dağılmamasının **en önemli sebebi** aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Karşılıklı olmasından dolayı dönüt verilmesi dikkatin toparlanmasını sağlar.
- B) Dikkatin dağılmaması için önlem alma imkânı vardır.
- C) İletişim karşılıklı olduğundan süre önemli değildir.
- D) Değerlendirme boyutu olmadığından zihin yorulmaz, dikkat dağılmaz.
- E) Motivasyon, iletişim kurulan kişilerle en üst düzeydedir.

13. Dinlediğini anlamada süre önemli bir faktördür.

Uzun süreli dinlemede, dinlemeyi etkileyen en önemli unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dikkatin dağılması
- B) Konuşmacının süreye dikkat etmemesi
- C) Motivasyonun azalması
- D) Fiziksel ihtiyaçların olması
- E) Ortamda gürültünün artması

14. Dinlediğini anlamlandırma, zihnin bilgiyi dikkatli dinlemesiyle gerçekleşir.

Buna göre, dikkate ve anlamlandırmaya en az ihtiyaç duyulan dinleme türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Estetik dinleme
- B) Etkin dinleme
- C) Katılımlı dinleme
- D) Ayırt edici dinleme
- E) Eleştirel dinleme

15. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi işitmenin fiziksel yönüyle ilgili değildir?

- A) Hertz
- B) Üzengi
- C) Örs
- D) Ses
- E) Vurgu

16. İnsan kulağının işitebileceği en düşük ses şiddetine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Desibel
- B) Tonlama
- C) Vurgu
- D) Gürültü
- E) Ses hızı

17. Ali Bey, şehrin en işlek caddesi üzerinde bulunan bir okulda Türkçe öğretmenliği yapmaktadır. Ali Bey, penceresi açık olan derslikte 5. sınıf öğrencilerine bir metin okumuş ve ardından öğrencilere okuduğunu anlama testi uygulamıştır. Test sonuçlarını inceleyen Ali Bey, özellikle pencere kenarında oturan öğrencilerin normalden düşük puan aldıklarını tespit etmiştir.

Bu durum dinleme sürecinde öncelikle aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Konuşucunun performansı
- B) Dinleyicinin ilgisi
- C) Çevresel faktörler
- D) Hedef kitlenin özelliği
- E) Olgunlaşma

18. Okul öncesi dönemde yapılan dinleme etkinliklerinin temel amacı aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Çocuğa kendi kültürünü tanıtmak
- B) Çocuğun çevreye uyumunu sağlamak
- C) Yaşamı çocuk için kolaylaştırmak
- D) Çocuğa estetik zevk kazandırmak
- E) Çocuğun ses hafızasını geliştirmek

19. Algılama sürecinde insanın daha önceki yaşantıları ve deneyimleri önemli yer tutar. Deneyimlerin hafızada depolanması bir süreci de beraberinde getirir. Bu süreçte şu aşamalar bulunur:

- I. Bilgileri karşılaştırma
- II. Dikkat
- III. Öğrenme
- IV. Sesleri ayrıştırma

Yukarıda karışık olarak verilen bu sürecin aşamalarının doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II - I - IV - III
- B) II - III - I - IV
- C) III - II - IV - I
- D) III - II - I - IV
- E) II - IV - I - III

20. Öğrencilerinin iyi birer dinleyici olmasını isteyen Türkçe Öğretmeni Ruhsar Hanım'ın, öğrencilerine sunacağı tavsiyeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Nezaket kuralları gereği konuşan kişiyi dikkatlice dinlemelisiniz.
- B) Karşınızda konuşan kişi ile göz göze gelmemeye özen gösteriniz.
- C) Yönlendirmelerin dikkatle takip edilmemesi, işlemlerin tekrarlanmasına yol açacağından zaman kaybına neden olur.
- D) Konuşan kişiyi dikkatle dinlemezseniz, konuşma sonundaki tartışmaya aktif bir şekilde katılamazsınız.
- E) İyi dinleme alışkanlığınızın gelişmesiyle birlikte öğrenmeniz de gelişir.

ÇÖZÜMLER

1. Göz iletişimi; dönüt verir, beden dilinden anlam çıkarılmasını sağlar, diğer sözsüz ipuçlarını çözümler ve iletişimin devamlılığını sağlar. Kodlamayı sağlama; öğrenme biçimi teknikleri ile ilgili olduğundan göz teması, iletişimi kodlamayı etkilemez.

Cevap E

2. Dinlediğini anlamada seçeneklerdeki etkenlerin hepsinin etkisi vardır. Ancak dikkat olmadan anlamının gerçekleşmesi mümkün değildir.

Cevap A

3. Dinlediğini anlamayı ortam etkilemektedir. Fiziksel konum, oturma düzeninde konuşmacıya uzaklık veya konuşmacıyı görememe, ortamın sıcak veya soğuk olması, konuşmacıyla dinleyicilerin etkileşime müsait olup olmaması ortamla ilgili unsurlardır. Algı ise dinleyicinin zihinsel durumuyla ilgilidir.

Cevap B

4. ELVES; ilgi çekme, dinleme, canlandırma, geliştirme ve kodlama basamaklarından oluşan, dinleme becerisini geliştirmede kullanılan yöntemlerden biridir.

Cevap B

5. Motive olan dinleyicinin dikkati artar, dinleyicinin ilgi ve ihtiyacı dinlediğini anlamayı etkiler, dinleyici algısına giren konuşmayı daha iyi dinler. Gürültü ise anlamayı etkileyen ortamla, dış etkenle ilgilidir, dinleyiciyle ilgili değildir.

Cevap E

6. Dinleme süreleri 1981 programında dakika olarak verilmiştir. Bu programda dinleme süresi 1. sınıfta 3-5 dakika, 2. sınıfta 5-8 dakika 7. sınıfta 30-35 dakika ve 8. sınıfta 35-40 dakika olarak gösterilmiştir.

Cevap A

7. Ana dili edinim süreci denilen kritik dönemde dilin grameri bilinçaltına yerleşir. Vurgulu konuşma, tonlamayla konuşma, cümle bitince durak yapma gibi konuşma unsurları dil edinim sürecinde dinlemeyle gerçekleşir. Beden dili dinlemeden daha çok çevresindekileri gözlemleme ile ilgilidir.

Cevap E

8. 2018 Türkçe Öğretim Programı'nda "katılımlı, katılımsız, grup hâlinde, eleştirel, yaratıcı, not alarak, empati kurarak, seçici" dinleme stratejilerinin uygulanması önerilmiştir. Buna göre, B seçeneğinde verilen "betimleyici dinleme" söz konusu stratejiler arasında değildir.

Cevap B

9. Dinleme anne karnında başlayıp dil ediniminin temelini oluşturur. İşitmeyenler konuşamazlar. Yapılan araştırmalar, dil becerisi içinde en çok kullanılan dinleme olduğunu göstermektedir. Okuma dinleme olmadan zor da olsa öğrenilebilir.

Cevap E

10. Okuma, dinleme ve görsel okumada pek çok strateji aynı ise de her biri için kullanılan farklı stratejiler de vardır.

Cevap D

11. Dinlenenlerin doğru olup olmadığını kontrol etmeyi, farklı açılardan değerlendirme yapmayı ve bütün dinleme unsurlarını kapsayan dinleme türü eleştirel dinlemedir.

Cevap E

12. İletişimde her zaman başarılı olunup önlem alma imkânı yoktur. İletişim karşılıklı da olsa konuşulacaklar ilgi çekmezse dikkat süresi azalır. Zaman zaman değerlendirme yapmak da gerekir. İstenilmeyen iletişimlerde uzun süre motivasyonu korumak mümkün değildir. İletişimsel dinlemede dönüt verme, karşılıklı konuşma olduğundan zihin ve dikkat dağılmaz.

Cevap A

13. Uzun süreli dinlemede belli bir süreden sonra dikkat dağılır. Dikkatin dağılması da anlamayı olumsuz etkiler. Bu bağlamda uzun süreli dinlemede etkili en önemli unsurun dağılması olduğu ifade edilebilir.

Cevap A

14. Etkin dinlemede öğrenme gerçekleşeceğinden dikkat olmalıdır. Katılımlı dinlemede katkı sunmak için iyi dinleyip değerlendirme yapmak gereklidir. Ayırt edici dinlemede ayırt etmeyi sağlamak için ve eleştirel dinlemede değerlendirme yapmak için dikkatle dinlemek gerekir. Estetik dinleme sanatsal amaçlarla yapılan dinlemedir. Örneğin müzik dinlerken dikkat ve anlamlandırmaya diğer dinleme türleri kadar ihtiyaç duyulmaz.

Cevap A

15. Hertz, sesin şiddeti ile ilgilidir ve ses fiziksel bir olgu olup titreşimlerden meydana gelir. Üzengi ve örs kulakta bulunan ve işitmeyi sağlayan kemiklerdir. Vurgu konuşmada anlamı hissettirmek için kullanılan konuşma kuralları ile ilgili bir durumdur.

Cevap E

16. İnsan kulağının işitebileceği ses şiddetine desibel denir.

Cevap A

17. Şehrin en işlek caddesindeki okulun, penceresi açık olan dersliğinde gürültüden dolayı pencere kenarındaki öğrenciler öğretmenlerinin okuduğunu ve söylediğini anlamakta güçlük çekebilirler. Dolayısıyla düşük puan alabilirler. Bu duruma öncelikle çevresel faktörler neden olur.

Cevap C

18. Okul öncesi dönemde dinleme ve konuşma yetenekleri biçimlendirilmeye çok uygundur. Okul öncesi dönemde dinleme etkinlikleri öncelikle duyuusal algılama gücü ile ses hafızasını geliştirmek için yapılmalıdır.

Cevap E

19. Deneyimlerin hafızada toplanma süreci şu şekilde gerçekleşir:

- Dikkat/dinleme
- Sesleri ayırıştırma
- Bilgileri karşılaştırma
- Öğrenme/tanımlama

Cevap E

20. Dinleyici ile konuşan kişi arasında mutlaka göz teması kurulmalıdır. Bu nedenle öğretmenin öğrencilerine tavsiye etmemesi gereken seçenek B'dir.

Cevap B

TEST 3

1. Ahmet Öğretmen, yaptığı bir etkinlik sırasında öğrencilerden gelen soruların bir kısmını yanıtlamış, bir kısmını ise kendisi yanıtlamak yerine sınıftaki diğer öğrencilere yanıtlattırıştır.

Ahmet Öğretmen bu davranışı ile öncelikli olarak aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Öğrencilerden öğretmenlerine saygı göstermelerini beklemek
B) Farklı konuların tartışılabilirdiği bir ortam oluşturmak
C) Sorularını görmezden geldiği öğrencileri cezalandırmak
D) Öğrencilerin yanlış dinleme alışkanlıklarının farkına varmalarını sağlamak
E) Öğrencilerin hoşgörü anlayışlarını üst noktaya taşımak

2.

- I. Not tutma
II. Özetleme
III. Soru sorma

Yukarıdakilerden hangileri dinleme sırasında gerçekleşen çalışmalar arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. **Aşağıdakilerden hangisi öğrencilerde görülen dinleme kusurlarından biri değildir?**

- A) Farklı ortam ve durumlarda, farklı dinleme türlerini kullanmak
B) Konuşmadaki bütün ayrıntıları not almak
C) Konuşmanın içeriğini konuşmacının kimliğine göre değerlendirmek
D) Konuşmacının içeriğinden çok dış görünüşüne dikkat etmek
E) Konuşmacıya veya konuya ilgisiz olmak

4. **Aşağıdakilerden hangisi dinleme/izleme etkinliklerinde kullanılacak materyallerin özellikleri arasında yer almaz?**

- A) İşlenecek süreye uygun uzunlukta hazırlanmalıdır.
B) Öğrencilerin ilgi alanlarına ve seviyelerine uygun olmalıdır.
C) İnsani değerlere aykırı öğeler yer almamalıdır.
D) Aynı temada benzer metin türlerine yer verilmelidir.
E) Metinlerde kısaltma ya da düzenleme yapılabilir.

5. Ayırıştırıcı dinlemenin temel amacı sesler arasındaki farklılıkları ayırt edebilmektir. Ayırıştırıcı dinlemenin bir diğer amacı da sözsüz iletişimde hassasiyet geliştirmektir.

Aşağıdakilerden hangisi öğrencilerin ayırıştırıcı dinleme becerilerini geliştirmek için yapılacak etkinliklerden değildir?

- A) Sınıfta örnek okuma yaparken vurgu ve tonlamalara dikkat etmek
B) Bir şiiri önce düz yazı gibi okuyup ardından anlamına uygun bir sesle tekrar okumak
C) Bir öğrenci okurken diğerlerinden kendilerini onun yerine koymalarını istemek
D) Aynı cümleyi farklı tonlama ve vurgularla okumak
E) Beden dili ve sesin iyi kullanıldığı bir filmi öğrencilerle seyredip üzerinde tartışma yapmak

6. Ebru Öğretmen, sınıfta sık sık sesli okuma etkinliği yaptırmakta, öğrencilerinden okunan metinlerdeki düşüncelerin dayanaklarını belirlemelerini ve değerlendirmelerini istemektedir.

Ebru Öğretmen yaptırdığı bu etkinlikle öğrencilerinin hangi dinleme stratejisini geliştirmek istemektedir?

- A) Eleştirel dinleme
B) İletişimsel dinleme
C) Bilgi için dinleme
D) Estetik dinleme
E) Seçici dinleme

7. Burak Öğretmen, derste işleyeceği metni okumadan önce öğrencilere metni dinlerken anlatılan olayın ne zaman ve nerede gerçekleştiğini belirlemelerini istemiştir.

Burak Öğretmen'in uygulamak istediği dinleme/izleme yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Katılımlı dinleme/izleme
B) Estetik dinleme/izleme
C) Yaratıcı dinleme/izleme
D) Seçici dinleme/izleme
E) Empati kurarak dinleme/izleme